

A Képviselő-testület nyilvános ülésének anyaga
(2011. évi CLXXXIX. törvény 46.§ (1) bek.)

Előterjesztés a Képviselő-testület ülésére

Tárgy: a „TOGETHER” nemzetközi projekt eredményei és annak további fejlesztési javaslatai

Tisztelt Képviselő-testület!

Budapest az ország legtöbb légszennyező anyagot kibocsátó települése, így – összhangban a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia, a Hegyvidéki Környezetvédelmi Program 2017-2022 és a Hegyvidéki Önkormányzat Fenntartható Energia és Klíma Akcióterv dokumentumaival – kerületünknek is jelentős lépéseket kell tennie az üvegházhatású gázok kibocsátásának mérséklésére. A kibocsátás-csökkentési lehetőségek jelentős részben az épületek energetikai korszerűsítése terén jelentkezhetnek, de ugyanilyen fontos (és nagyobb beruházást sem igénylő) szempont a szemléletformálás mind lakossági, mind pedig intézményi szinten.

Az Önkormányzat 2016-ban az Interreg Central Europe Program keretében elnyert egy nemzetközi energiahatékonysági pályázatot, amelynek célja a középületek energiafogyasztásának csökkentése, elsősorban az épületeket használó, ott dolgozó vagy oda látogató emberek viselkedésének, az energiahatékonysággal kapcsolatos szemléletének befolyásolásával. A hároméves megvalósítási időszakot felölelő és 2019 májusában záruló „TOGETHER” elnevezésű projektben olasz, szlovén, horvát, lengyel, cseh és szlovák önkormányzatok, energiaügynökségek osztották meg egymással az energiamegtakarítással kapcsolatos tudásukat, tapasztalataikat.

A projekt során a Hegyvidéken kilenc középületben (Polgármesteri Hivatal, irodaházak, óvodák, Budai Rajziskola, MOM Sport, MOMkult) ún. okos mérőeszközökön mért adatok alapján, az épületben dolgozók bevonásával akciótervek készültek a villamosenergia- és gázfogyasztás csökkentésére. Folyamatosan mérjük a középületek egyes funkcióinak (pl. fűtés, légkondicionáló berendezések használata, vízfogyasztás, áramfogyasztás) energiafogyasztását, a mért adatokat szakértők segítségével elemezzük, és az információk alapján igyekszünk kideríteni, hol pazaroljuk az energiát, és hol vannak azok a pontok, ahol akár a mindennapi viselkedés megváltoztatásával is „spórolni” lehet. Tanulmányok szerint már ennyivel is 10 %-os megtakarítást lehet elérni.

Gyakran gondolkodunk el azon, megéri-e kikapcsolni a monitort munka után, számít-e, ha lekapcsoljuk a lámpát, vagy tényleg annyira fontos-e kihúzni a töltőt a konnektorból, ha nem használjuk. A projekt célja tudatosítani az emberekben: a sok hasonló apróság egymásra épülve jelentős megtakarításhoz vezethet. A felszerelt okos mérőeszközök segítségével valós időben lehet figyelni az energiafogyasztást, az adatok elemzésével pedig célzott beavatkozással lehet finomhangolni az épületek működését.

Az épülethasználók energiatudatosabb fogyasztói magatartásának érdekében igyekeztünk támogatni a „demand side management” (DSM) tevékenységeket, kezdeményezéseket, tájékoztató rendezvényeket. A DSM, vagyis a fogyasztó oldali menedzsment röviden annyit jelent, hogy az épületek energiafelhasználásának csökkentése érdekében, az épületek technikai adottságai mellett figyelembe vesszük az épületeket használók energiahasználati viselkedését, szokásait is és ezeket elemezve olyan intézkedéseket hozunk, amelyek erősítik az épületeket használó emberek energiatudatosságát. Ez a rendszer olyan szokásokat segít kialakítani, amelyek révén csökken az energiafogyasztás mértéke. A DSM megközelítés tehát elsősorban nem beruházásokra fókuszál, hanem a felhasználók szemléletformálását, motiválását helyezi előtérbe.

A három éves projekt során a bevont épületekben első lépésként energiaauditot végeztünk, majd összesen 92 darab okos mérőeszközt szereltünk föl, amelyek online adatokat biztosítanak az aktuális energiafelhasználásról. Minden épületben egy-egy kijelzőn lehet követni az energiafogyasztás alakulását és egyszerűbb összehasonlító grafikonok is segítenek megérteni a folyamatot.

Szakértőink elemzik az energiafelhasználás mértékét és időbeni jellemzőit. A mért adatok, valamint az épületek bejárása során, az épületekben dolgozókkal készített, a felhasználói szokások megismerését célzó interjúk alapján javaslatcsomagok készültek az egyes épületek energiahatékonyságának javítására. Ezek a használati szokások, a beállítások módosítása mellett kisebb energiahatékonysági beruházásokra is adnak javaslatokat.

Az energiahatékony magatartás kialakítása, amely ennek a projektnek az egyik legfontosabb célkitűzése, az épületeket használók ismereteinek bővítése és szemléletük formálása révén érhető el. Ezért számos szemléletformáló program lebonyolítására is sor került, melyek egyaránt célozták meg az épületek dolgozóit, illetve a kerületi gyerekeket, valamint az egyes intézmények szolgáltatásait igénybe vevő lakosokat. A gyerekek számára foglalkoztató füzet, tájékoztató plakát, matricák készültek, energianapokat szerveztünk számukra, a dolgozók és a lakosság számára figyelemfelhívó játékos kampányokat szerveztünk.

A projekt lezárásához közeledve, szeretnénk a három éves tapasztalatok alapján az alábbi intézkedési javaslatokat megtenni, melynek célja egyfajta iránymutatás kijelölése az Önkormányzat középületekkel kapcsolatos energetikai jövőképehez:

- Javasolt, hogy az Önkormányzat tulajdonában vagy fenntartásában álló további középületek okos mérőrendszerrel („smart metering”) legyenek felszerelve. A mérőrendszerek legalább fogyasztási főmérőnként (pl. földgáz, villany, víz) kerülnének kiépítésre, de jelentős bérlemények esetén a bérleményekhez tartozó fogyasztás monitoringozására almérők is elhelyezendőek. A projektben már részt vevő, nagyobb épületek esetén további almérők telepítése szintén megfontolandó – szintenként, épületszárnyanként – funkcionális és műszaki szempontok alapján. Ehhez saját forrás, illetve pályázati források biztosítása szükséges.
- Az Önkormányzat az épülethasználók energiatudatosabb fogyasztói magatartásának érdekében támogassa a DSM tevékenységeket, kezdeményezéseket, tájékoztató rendezvényeket.
- Az Önkormányzat további programokkal, szakmai támogatásokkal erősítse tovább a kerületi oktatási intézményeknek a környezettudatos szemlélet elsajátítása érdekében végzett nevelő munkát.
- Az épületek hatékonyabb energiamedzsmentje érdekében javasolt – energiamedzser mérnöki végzettséggel, valamint szakreferensi jogosultsággal rendelkező – energiamedzser alkalmazása (saját alkalmazott vagy külső szakértő szolgáltatásának igénybevétele), aki a következő tevékenységeket végezhetné:
 - energetikai szakreferensi feladatok ellátása;
 - energetikai fejlesztések előkészítése (beleértve az okos mérők telepítését) és a beruházások nyomon követése, felügyelete;
 - az okos mérők adatainak rendszeres elemzése, évenkénti beszámoló készítése az eredményekről épületenként;
 - az okos mérők és az épületek energiahatékony működésének felügyelete, hibafigyelés, intézkedés a javításokért;
 - az épületek energiahatékony működésének felügyelete, a helyes üzemeltetés ellenőrzése, kommunikáció az épülethasználókkal és karbantartókkal;
 - az épületekben dolgozók energiahatékonyabb épülethasználatának segítése rendszeres tájékoztatással, tanácsadással (DSM feladatok ellátása);
 - rendszeres jelentéskészítés.

- Javasolt egy központi adatbázis létrehozása a Minerva Térinformatikai Rendszer keretein belül, melynek célja az épületállomány energetikai adatainak központi nyilvántartása, beleértve a fogyasztási adatokat és az épület műszaki adatait (pl. audit jegyzőkönyvek, energiatanúsítványok, tervdokumentációk, üzemeltetési információk).

A három éves projekt lehetőséget adott arra, hogy a Hegyvidéken nemzetközi tudást és tapasztalatokat is felhasználva, újragondoljuk a középületek energiahatékony működtetésének alapjait. Az Önkormányzat saját intézményeinek fenntartható és környezettudatos üzemeltetésével, az ennek érdekében tett intézkedésekkel példát mutat a kerületi lakosságnak is és hitelesebben képviselheti a Zöld Hegyvidék gondolatát. Ennek érdekében fogalmaztuk meg az intézkedéscsomagot.

Az előterjesztést véleményezésre megküldtem a Környezetvédelmi és Közbiztonsági Bizottságnak. A Bizottság véleményéről a testületi ülésen adok tájékoztatást.

Az előterjesztésben foglalt indokok alapján kérem a Képviselő-testületet az alábbi határozati javaslat elfogadására.

Határozati javaslat:

Az Interreg Central Europe „TOGETHER” nemzetközi energiahatékonyági projekt eredményeinek fenntartása és továbbfejlesztése érdekében a Képviselő-testület felkéri a Polgármestert, hogy

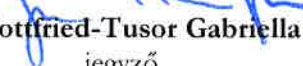
1. a) vizsgálja meg annak lehetőségét, hogy a Hegyvidéki Önkormányzat tulajdonában és/vagy fenntartásában álló, további középületekben okos mérőrendszerek („smart metering”) kerüljenek felszerelésre.
b) az Önkormányzat tulajdonában és/vagy fenntartásában álló épületek esetében, az energiatudatosabb fogyasztói magatartásának érdekében folytassa a szemléletformáló tevékenységeket, kezdeményezéseket és tájékoztató rendezvényeket.
c) az Önkormányzat további programokkal, szakmai támogatással erősítse tovább a kerületi oktatási intézményeknek, a környezettudatos szemlélet elsajátítása érdekében végzett nevelő munkáját.
d) vizsgálja meg annak lehetőségét, hogy az épületek hatékonyabb energiamedszmentje érdekében energiamedszert vegyen igénybe.
e) vizsgálja meg egy központi adatbázis létrehozásának lehetőségét a Minerva Térinformatikai Rendszer keretein belül, melynek célja az épületállomány energetikai adatainak központi nyilvántartása, beleértve a fogyasztási adatokat és az épület műszaki adatait is.
2. tájékoztassa a Képviselő-testületet az 1. pontban meghatározott feladatok előrehaladásáról 2019. december 31-éig.

(A döntéshozatal módja: egyszerű többség)

Budapest Hegyvidék, 2019. május 23.

Kovács Lajos
alpolgármester

Láttam:

dr. Gottfried-Tusor Gabriella
jegyző

Pokorni Zoltán
polgármester

